

Sariva

गोपसुतोक्ता भद्रा चन्दनगोपा च शारिबा कृष्णा ।
कृष्णलता च सुगन्धा सुगन्धिका गन्धमूला च ॥
गोपा गोपी चन्दना च कन्या चन्दनशारिबा ।
कृष्णमूला दीर्घपत्री तथा चोत्पलशारिबा ॥

गोपपुत्री द्वितीया तु महागोपी च गोपुरा ।
सुगन्धिनी गोपवल्ली लतास्फोता निगद्यते ॥ (Aa ma)

Gopa, sutokta, bhadra, candanagopa, shariba, krsna, krsna lata, sugandha, sugandhika, gandhamula, gopa, gopi, candana, kanya, candana sariba, krsna mula, dirghapatri, utpalasariba and gopaputri are the synonyms of sariva.

Second variety is mahagopi, gopura, sugandhini, gopavalli and latasphota.

कृष्णा तु सारिवा श्यामा गोपी गोपवधूश्च सा ।
धवला शारिबा गोपी गोपकन्या च शारदी ॥
स्फोटा श्यामा गोपवल्ली लतास्फोता च चन्दना । (Bpn)

Krsna sariva, syama sariva, gopi, gopavadhu, dhavala, shariba, gopi, gopakanya, sharadi, sphota, syama, gopavalli, latasphota, candana are the synonyms of sariba.

सारिबा शारिबाऽनन्दा गोपी चोत्पलशारिबा ।
भद्रवल्ली नागजिह्वा कराला भद्रवल्लिका ॥
श्यामलता च पालिन्दी गोपिनी कृष्णशारिबा । (Nir)

Sariba, shariba, ananda, gopi, utpala sariba, bhadravalli, nagajihva, karala, bhadravallika, syamalata, palindi, gopini and krsna sariba are the synonyms of sariva.

तृष्णादाहप्रशमनी रक्तपित्तहरा हिमा ।
ज्वरघ्नी मधुरा वृष्या शारिबा पित्तकासजित् ॥ (Mdn)

Sariba is madhura in rasa, hima in veerya, vrshya, pacifies trsna, daha, alleviates raktapitta, jvara, pitta and kasa.

शारिबायुगलं स्वादु स्निग्धं शुक्लकरं गुरु ।
अग्निमान्द्यारुचिश्वासकासामविषनाशनम् ॥
दोषत्रयास्रप्रदरज्वरातीसारनाशनम् । (Bpn)

Both the types of sariba are svadu in rasa, snigdha, guru in guna, sukrakara, cures agnimandya, aruci, svasa, kasa, ama, visa, dosha traya, asra vikara, pradara, jvara and atisara.

शारिबे द्वे तु मधुरे कफवातास्रनाशने ।
कुष्ठकण्डूज्वरहरे मेहदुर्गन्धिनाशने ॥

कृष्णमूली तु संग्राही शिशिरा कफवातजित् ।
तृष्णारुचिप्रशमनी रक्तपित्तहरा स्मृता ॥ (Dhn)

Both the types of sariba are madhura in rasa, alleviates kustha, kandu, jvara, destroys kapha, vata, asra, meha and durgandha.

Krsna muli is sangrahi, sisira, alleviates kapha, vata, raktapitta, pacifies trsna and aruci.

शारिबे द्वे तु मधुरे कफवातास्रनाशने ।
कुष्ठकण्डूज्वरहरे मेहदुर्गन्धिशने ॥ (Rjn)

Both the types of sariba are madhura in rasa, destroys kapha, vata, asra, kusta, kandu, jvara, meha and durgandha.

शारिबा वातपित्तासृक्तृच्छर्दिज्वरनाशिनी ।
अनन्ता ग्राहिणी रक्तपित्तप्रशमनी हिमा ॥ (Rav)

Sariba is Vata-Pitta-Asrk-Trt-Chardi-Jvara nasini, Ananta, Grahini, Raktapitta prasamani, and Hima in Potency.

श्वेता तु शारिबा शीता मधुरा शुक्लला गुरु ।
स्निग्धा तिक्ता सुगन्धिश्च कुष्ठकण्डूज्वरापहम् ॥
देहदौर्गन्ध्याग्निमान्द्यश्वासकासरुचीहरा ।
आमत्रिदोशषविषहृद्रक्तरुक्प्रदरापहा ॥
कासातिसारतृड्दाहरक्तपित्तहरा परा ।
वातनाशकरी प्रोक्ता ऋषिभिस्तत्त्वदर्शिभिः ॥

कृष्णा तु शारिबा शीता वृष्या च मधुरा मता ।
कफघ्नी चैव सम्प्रोक्ता गुणाश्चन्ये तु पूर्ववत् ॥ (Nir)

Sveta Sariba is Sita in Potency, Madhura in Rasa, Sukrala, Guru, Snigdha in Property, Tikta in Rasa, Sugandhi, cures Kusta, Kandu, Jvara, Deha daurgandhya, Agni mandya, Svasa, Kasa, Aruci, Ama, Tridosha, Visha, Hrd roga, Rakta vikara, Pradara, Kasa, Atisara, Trt, daha, Raktapitta, Vata.

Krsna sariba is Sita in Potency, Vrshya, Madhura in Rasa, Kaphaghna, and rest of the properties are similar to the previous one.

अनन्ता सङ्ग्राहिकररक्तपित्तप्रशमनानाम् । (C.S.Su २५)

Ananta is Sangrahaika, RaktapItta prasamana.